

ומתוך כל הגואלים הפודים והאוותבים, ומתוך כל המשעדרים המוכרים והשונאים, מוחך כל מועצתיהם השונות, יושב בשמיים ישחק, להעמיד לנו אוור ישועה וגאולת עולמים, ומתוך המעד של "עד שלא ידע בין ארור המן לבורך מרדיי", תבא הכרה עליונה למצאה את היהודי הבלתי ידוע שבתוכנו, ואח אל אח יתודע, ויד ליד תננן, וקול גדול ישמע: קומו ונעלה ציון אל בית אלקינו⁶, וככימי מור והדס יאמר גם היום יישנו עם אחד מאוגד ובגבור שומד בחסנו, לבנות את כל ההיסטוריה מאוצרו הפנימי הסמוני מן העין אשר בו גנואה היא הברכה של "לך כנס את כל היהודים". ו"מחייב אינני לבסומי בפורייא עד שלא ידע בין ארור המן לבורך מרדיי", ונאמר לחיים, לחיים, ולחיים טובים "ולשלום" לכל ישראל, ואמרנו Amen.

מעל	וראל
זריל	צhiloth
גלוות	הננו
הננו	סוף
סוף	של
של	ואבן
ואבן	; סתם
שם	עשה
זהות	זחות,
זחות,	אלא
אלא	שלו.
שלו.	וכת
וכת	שלג,
שלג,	נפש
נפש	זראל
זראל	הננו
הננו	את
את	ריות
ריות	; על
על	בני
בני	זהוא
זהוא	נפש
נפש	והיא
והיא	זמוד
זמוד	וומה
וומה	ימים
ימים	"לך
"לך	ורים
ורים	דרינו
דרינו	ולנה.

חרוותנו

החוות שאנו מתרשים בה ביותר בليل התקדש חג של זמן חרוותנו, בעת אשר גם בעצם ימי הגלות והשעבוד לא חדרנו מלhalbיע את התגעגעותנו אליה באמרנו "השתא עבדי לשנה הבאה בני חורין"¹, היא מוכחת להיות הולכת ומתפתחת בקרבנו פנים מדרישה אחר מדרישה, עד אשר יבא היום אשר ינוסו הצללים², וחרוותנו המוחלטת תאר עליינו באורה המלא עצם השמים לטוהר³. אבל להחלה נאנו צרייכים איך לסלג לנו את אותו הרוח הגדול של החירות אשר זרח עליינו אמן בתקופה המאורות שלנו, ואשר יצא כברק⁴ נוצץ בהופעתה של הגולה הראשונה, גאות מצרים, אשר נגלה עליינו מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא, בכבודו הגדול, וקרבנו לעובdotו שהיא חרוותנו הגמורה, והרים אותנו משפלותה של העבדות הנכrica אשר שוא היא עבודהתה.

כיצד אנחנו צרייכים להבין את אותן החירות המיוודה שלנו וכייזד יהיה אפשר לנו להסתגל אליה במציאות החיים, וביחוד, כיצד נתאים את מدت החירות הזאת למצudi חיינו החדשניים שברקי חירות לאומית מתחילה להאר עליינו בזוהר, בהחסדי צור ישראל גואלו מעולם ברוך הוא.

ההבדל שבין העובד ובין החולין, איננו רק הבדל מעמד, מה שבמקרה זה הוא משועבד לאחר, וזה הוא בלתי משועבד. אנו יכולים למצא עובד משכיל שרוחו הוא מלא חירות, ולהיפך, בן חורין שרוחו הוא רוח של עובד. החירות האצビונית היא אותה רוח הנשאה, שהאדם וכן העם בכללו מתרומות על ידה, להיות גאנן להעצימות הפנימית שלו, לה��ינה הנפשית של צלם אלקים אשר בקרבו, ובתוכנה כואת אפשר לו להרגיש את חייו בתור חיים מגמתים שהם שווים את ערכם. מה שאין כן בבעל הרוח של העבדות, שעולם אין תוכן חייו והרגשו מעוריהם בתוכנותו הנפשית

6. ירמיה ל"א ה.

1. הגדה. 2. ע"פ שיריה השירים ב' י"ז, ד' ו'.

3. ע"פ שמות כ"ד י"ר. 4. ע"פ זכריה ט' י"ה.

העצמיה כי אם במה שהוא יפה וטוב אצל האחר השולט עליו איזה שליטה שהוא בין שהוא רשמי בין שהוא מוסרית, — במה שאותו האחר מוצא שהוא יפה ושהוא טוב.

وانחנו כבושים הגלות, שכל כך הרבה מאות שנים הינו משועבדים בידי אדוניהם קשים, לו לא פנימיות נשפטנו העליונה הספוגה רוח של חירות, רוח של הכרה עצמית פנימית "חרות על הלחמות"⁵, אל תקרי חרות אלא חירות⁶, לו לא זאת המתנה הנפלאה שלנו שנתנה לנו מאו, בעת עצנו לחרות עולם מיד פרעה מלך מצרים, לו לא זאת, היתה הגלות יכולה להפוך רוחנו בקרבו לרוח של עבדים.⁷ אבל הנהנו מפיגנים זהה ברוחם לב, בחג זמן חירותנו, כי באמת הנהנו חשים את עצמנו בני הורין בעצם מהותנו, והשאיפה הנאצלת שלנו אל הטוב ואל הנשגב היא אצלונו השאיפה העצמית שלנו, שאנו חשים ברוחנו פנימה מה הוא הטוב ומה הוא הנעללה. ולאור החירות זהה, החירות הפנימית ההולכת ומתקלה בקרבו כעת במצudy תחיתנו הלאומית על כל פנים בשיעורים מוגבלים לפי הערך של חוכמי הגאולה המתגלים לנו, רק קמעה קמעה⁸, נטף אחר נטף, לאורה הפנימי של החירות העצמית הזאת נסע ונלק להבליט יותר ויותר את עצמותנו הרעננה הפנימית, אותה שקנו על ידי גילוי שכינה, אותה החירות שקנו על ידי הפלא הגדול היחיד בעולם, שנעשה עמו בעת אשר גאלנו השם יתברך, וגאל את אבותינו ממצרים לחרות עולם.⁹

חרות וביעור חמץ

אליה הנסים המסגנים לנו את חג הגאולה, חג הפסח, זמן חירותנו. ולדורות מה אנחנו למדים מלאה שני הנושאים הללו התלויים זה זהה ? התשובה הנצחית היא, שתנאי הגאולה שניים המה : החירות העצמית, חירות הגוף מכל שימוש זר, מכל שימוש הכויה את צלים אלקים אשר באדם להיות משועבד לכל מה אשר הוא מורה את ערכו, את תפארת גודלו והדרת קדשו, והחרות הזאת אינה נקייה כי אם על ידי חירותה של הנשמה, חירות הרוח מכל מה שהוא מטה ממסילתיה הישרה והאיתנה היוצה במוחתו העצמית. — אבל אלה שני סוגים החירות אינם באים, ואין האדם בתורת אישיות פרטית ולא העם בתורת קיבוץ שלם בעל רוח מיוחד וזהם, כי אם על ידי הביעור מכל גבולו¹⁰ את כל דבר המעכב את חירותו, שזה חמצו השואר שביעיסת שהיוקו מצוי ביתר בעת אשר אויר של גאולה מתנוצץ עליו.¹¹

5. שמות ל"ב ט"ז. 6. ע' אבות פ"ו מ"ג ועיירובין נד.

7. ע' אורות הקודש ח"ג "הבחירה והחרות בישראל" (עמוד לה שם).

8. ע' ירושלמי ברכות פ"א ה"ה" וירושלמי יומא פ"ג ה"ב.

9. ע' אורות, ישראל מתחמו פרק כ"ח.

2. אורות הקודש ח"ג "הבחירה והחרות בישראל" (עמוד לו שם) "תקון החמין העולמי" (עמוד קפב שם).